

Het niet vervullen van de DIMONA-plicht kan zware financiële gevolgen hebben

Grondwettelijk Hof 1 maart 2012, nr. 28/2012

Sinds 1 januari 2003 zijn alle werkgevers van zowel de privé- als de openbare sector verplicht alle indiensttredingen en alle uitdiensttredingen van hun werknemers elektronisch mee te delen aan de RSZ. Deze aangifteverplichting wordt de onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, ook wel DIMONA (déclaration immédiate - onmiddellijke aangifte) genoemd. De aangifte signaleert onmiddellijk aan de instellingen van sociale zekerheid, het begin en het einde van een arbeidsrelatie tussen een werknemer en diens werkgever (zie www.sociaalcompendium.be).

Werkgevers bij wie wordt vastgesteld dat zij hun DIMONA-verplichting t.a.v. een werknemer niet zijn nagekomen, zijn verplicht een solidariteitsbijdrage te betalen aan de RSZ.

Die solidariteitsbijdrage is gelijk aan drie maal de basisbijdragen op het gewaarborgd gemiddeld minimum maandinkomen en kan niet minder bedragen dan een wettelijk vastgelegd minimumbedrag dat in 2012 2.625,51 euro bedraagt.

Daarbovenop kan een werkgever die zijn verplichtingen in het kader van de DIMONA niet nakomt gesanctioneerd worden met een sanctie van niveau 4 uit het Sociaal Strafwetboek.

Een sanctie van niveau 4 bestaat uit hetzij een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar en een strafrechtelijke geldboete van 600 tot 6.000 euro (+ de wettelijke opdecie-men) of uit een van die straffen alleen, hetzij een administratieve geldboete van 300 tot 3.000 euro (+ de wettelijke opdecie-men).

In het hier besproken arrest beantwoordt het Grondwettelijk Hof de vraag of het niet in strijd is met het non bis in idem beginsel dat de werkgever die zijn DIMONA-plicht niet nakomt, verplicht kan worden tot het betalen van de bovenvermelde solidariteitsbijdrage naast en boven een straf of een administratieve geldboete.

Kanttekening:

De feiten die ten grondslag liggen aan het hier besproken arrest dateren van voor 1 juli 2011, datum van inwerkingtreding van het Sociaal Strafwetboek. Voor 1 juli 2011 werd de niet-naleving van de DIMONA-plicht gesanctioneerd door hetzij een strafsanc-tie ingeschreven in de DIMONA-wetgeving he-zij een administratieve geldboete ingeschreven in de Wet Administratieve Geldboeten. De Wet Administratieve Geldboeten alsook de bepaling met de strafsanc-ties uit de DIMONA-wetgeving werden evenwel opgeheven met ingang van 1 juli 2011 en vervangen door een bepaling in het Sociaal Strafwetboek.

In casu vorderde de RSZ van de betrokken werkgever de genoemde solidariteitsbijdrage nadat hem door de FOD WASO een administratieve geldboete was opgelegd op grond van de genoemde bepaling uit de Wet Administratieve Geldboeten.

Het Grondwettelijk Hof beantwoordt de vraag ontkennend. Volgens het Hof kan het non bis in idem beginsel hier niet worden toegepast aangezien de solidariteitsbijdrage geen maatregel is van strafrechtelijke aard, maar een maatregel van hoofdzakelijk burgerlijke aard ingevoerd in het belang van de financiering van de sociale zekerheid. De solidariteitsbijdrage beoogt alsnog socialezekerheidsbijdragen te innen voor een werknemer ten aanzien van wie werd vastgesteld dat diens prestaties niet tijdig werden aangegeven. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat de werknemer voor wie de onmiddellijke aangifte van tewerkstelling niet werd gedaan, langer dan een dag werd tewerkge-

steld. De solidariteitsbijdrage wordt berekend op een wijze die ertoe strekt de bijdragen, alsook de administratieve kosten verbonden aan de vaststelling van de niet-betaling van socialezekerheidsbijdragen voor arbeidsprestaties die niet zijn aangegeven bij de RSZ, forfaitair te compenseren. Dat blijkt uit de voorbereidende werken bij het wetsontwerp dat later de programmawet van 22 december 2008 zou worden waarmee de solidariteitsbijdrage werd ingevoerd (zie *SoCompact* nr. 51-2008) alsook ook uit het feit dat het bedrag van de solidariteitsbijdrage kan verminderd worden:

- indien de werkgever de materiële onmogelijkheid om voltijdse arbeidsprestaties uit te voeren, inroept en de elementen overlegt die het mogelijk maken de door de werknemer werkelijk uitgevoerde prestaties vast te stellen (het bedrag van de solidariteitsbijdrage wordt dan verhoudingsgewijs verminderd);
- met de bijdragen voor de daadwerkelijk aangegeven prestaties van de betrokken werknemer (dit bedrag moet worden aangerekend op het kwartaal tijdens hetwelk de prestaties van de werknemer werden vastgesteld).

Ester Van Oostveldt.

Meer informatie over dit onderwerp is te vinden in het Sociaal Compendium 11-12, hét standaardwerk van het Belgisch arbeids- en socialezekerheidsrecht (www.sociaalcompendium.be)
